

K O B R A

KULTURNÍ OBČASNÍK REGIONÁLNÍCH
AUTORŮ

DUBEN 2001 *** ROČNÍK II.*** ČÍSLO 4

Citát inspirující:

Žádný takový živočich jako šťastný spisovatel neexistuje. Skutečný spisovatel je doopravdy šťastný jenom tehdy, když trpí – když se zavře vzadu v pokoji s psacím strojem a haldou nepopsaného papíru. Pak sice kňučí a vrčí a nařiká, jaká prožívá muka, ale ve skutečnosti je šťastný. Je to spisovatel. A spisovatelé nejsou normální lidi.

Robert Ruark - Medojedky

PRVNÍ JARNÍ SCHŮZKA SPOLKU

První jarní setkání literárního spolku se konalo 21. března 2001, ale jaro bylo jen podle kalendáře, neboť, když jsme se loučili, napadlo během našeho setkání několik centimetrů sněhu.

Snad i počasí mělo vliv na menší účasti (chyběla i nemocná Jana Benešová). Tentokrát ale nechyběl Kamil Fousek s doprovodem paní Zuzany Kynčlové. První část patřila již tradičně organizačním záležitostem. Hlavním bodem byla možnost žádosti o příspěvek od Městského úřadu v Jičíně na vydání případného dalšího, pátého, almanachu. Konečný výsledek zní, že požádáme o tento "grant" a pokusíme se vydat almanach. Pro ty, co ještě nedodali příspěvek, upozornění, že je třeba co nejrychleji dopravit asi 10 stran textu (psáno na stroji nebo počítači, předání na disketě vítáno) do knihovny k Janě Benešové.

V druhé části jsme se věnovali vlastní tvorbě. Pavel Zeman a Děda Lebeda přednesli svoje verše a Zuzana Kynčlová přečetla další ukázky z tvorby Kamila Fouska. Následně se rozpoutala neformální diskuse k předneseným příspěvkům. Z uvedeného jsem měl dobrý pocit a myslím si, že o naplnění plánovaného almanachu nemusíme mít obavy.

Příští schůzka by se měla konat v druhé polovině dubna.

PLAYBOY A PROCHOR

Významného úspěchu dosáhl Bohumír Procházka, když se mu podařilo proniknout svou tvorbou do měsíčníku Playboy. Zkusil poslat několik povídek Arnoštu Lustigovi, šéfredaktorovi tohoto časopisu a v lednovém čísle 2001 se dočkal uveřejnění povídky.

Za celý literární spolek ještě jednou blahopřeji! A pro ostatní použiji jedno staré přísloví: Líná huba, holé neštěstí! Proto piště, posílejte!

ŽÁČEK VE VŠENI

Výjezdni schůzka literárního sdružení při Městské knihovně v Jičíně se konala ve čtvrtek 29. března 2001 ve Všeni nedaleko Turnova. Využili jsme pozvání našeho člena Pavla Vydry a vydali se za jedním z nejznámějších českých básníků, tvůrců dětské poezie a třeba i slabikáře, Jiřím Žáčkem.

Pětice členů (Eberlová, Lebeda, Zeman, Procházka, Franc) + Vydra nelitovala, neboť vedle pohledu z věže všeňského kostela, si Lebeda a Procházka vyzkoušeli, jak se natahují věžní hodiny.

Vlastní beseda při svíčke byla zajímavá, neboť hranice mezi renomovaným autorem a námi velmi brzy padla, a tak jsme vyslechli celou řadu zajímavých názorů, které by autor, jak se domnívám, těžko řekl při větším počtu posluchačů. Vedle vlastní tvorby literární se stočila řeč na umění v širším slova smyslu (hudba atp.), na názory na ostatní autory, současnou uměleckou tvorbu, časopisy. Schůzka se protáhla a beseda pokračovala ještě před budovou místní knihovny ve Všeni.

Vedle toho, že je Jiří Žáček náruživý kuřák cigaret, můžeme říct, že je i autor s životním rozhledem, zkušenostmi a nechybí mu ani potřebná dávka ironie a sebeironie.

Myslím si, že členové spolku, kteří si udělali čas na besedu ve Všeni, nelitovali. Možná, že i takováto forma výjezdního zasedání může občas příjemně oživit naše „úřadování“ v Městské knihovně v Jičíně.

MOLLY a ZLATA ZÁKOUTSKÁ

Koncem března vyšla v rámci našeho spolku v edici Profily další brožurka. Tentokrát se jedná o vzpomínky Zlaty Zákoutské na jejího čtyřnohého miláčka fenku Molly. Ukázku z připravované knižičky jsem uveřejnil v Kobře číslo 1/2001, a tak jen krátce :

Kdo byla vlastně MOLLY, černý knírač malý? V podstatě to byl pes špindíra a šmudla, s vizáží, gesty a noblesou aristokrata. Na druhou stranu, temperamentní, vtipný klaun s vysokým stupněm inteligence. Také pes s fobiemi. Hysterka.

Molinka byla a je úsměvnou vzpomínkou. Její stopa zůstává v nás. Majáček ve tmě.

Vzpomínky zasuté v paměti jsem oprášila a svůj tajný, psí pomníček oděla do slov, zakryla závojíčkem z drobných příhod a epizod a potom bez oslav a obecnstva odhalila pro sebe a nejbližší, kteří na ni vzpomínají.

Možná i pro ty, kteří ji sice neznali, ale milují němou tvář, mluvící očima, inteligencí blízkou člověku. Pro malé i velké, kteří chtějí poznat a znát. Ne Molinku, ale kteréhokoliv jiného tvora a navzájem se obohatit láskou. Stojí to za to!

EDICE PROFILY

V edici Profily dosud vyšlo:

- 1) Jiří Patka : Světla na pobřeží
- 2) Eva Kotyzová: Křestní jméno matka
- 3) Václav Franc : Jak uvadá láska
- 4) Pavel Zeman: Až se budu vracet
- 5) Kamil Fousek: Masky
- 6) Zlata Zákoutská: Molly aneb Pán a pes - přátelé na úrovni

PÍŠU,PÍŠEŠ,PÍŠEME - NYMBURK

VII. ročník literární soutěže vyhlašuje Městská knihovna v Nymburce, práce je třeba odeslat do 30.června 2001 na adresu: Městská knihovna, Palackého třída 1749, Nymburk 288 00.

Kategorie: próza (max. tři strany), poezie (jedna až tři básně). Soutěže se může zúčastnit občan České republiky starší 15 let, který není spisovatelem nebo novinářem. Přijímají se práce psané strojem (PC) ve třech kopiích. Autor uvede jméno, narození, povolání, bydliště. Vybrané práce mohou být publikovány v tisku.

V rámci vyhlášení soutěže se uskuteční odpoledne z tvorby jednotlivých literárních skupin. Možnost vystoupit byla nabídnuta i nám. Na besedě ve Všení jsme se dohodli v užším kroužku, že se přihlásíme. Jednalo by se o vystoupení asi v polovině září 2001 v délce 30 až 45 minut. Proto přemýšlejte, kdo z vás, by se chtěl vystoupení zúčastnit. Vše bude ještě upřesněno pořadateli podle počtu zájemců. Akci zajišťuje Prochor, takže se na něj obraťte s dalšími dotazy o upřesnění.

FESTIVALOVÁ LITERÁRNÍ SOUTĚŽ

Nadace Festivalu Jičín - město pohádky vyhlašuje literární soutěž pro děti a mladé lidi do 18.let, jejichž úkolem je napsat jakoukoliv vlastní pohádku. Rozsah příspěvku by měl být alespoň dvě stránky (čitelně rukou nebo strojopisem). Uzávěrka soutěže je 31.května 2001. Příspěvky zasílejte do Městské knihovny v Jičíně.

Vyhlášení soutěže se uskuteční v zářijovém týdnu v rámci letošního ročníku festivalu.

POMOZTE V PROPAGACI SOUTĚŽE!

INTERNÍ MINIKONKURZ NA POHÁDKU

V rámci Festivalu Jičín – město pohádky se uskuteční čtení pohádek u kašny na nádvoří jičínského zámku. Pohádky se budou číst v podvečer a bude je mít na starost právě náš spolek. To znamená, že všichni zájemci o čtení (buď si autor pohádku sám přečte nebo si sežene vyprávěče, který jej zastoupí) by měli přinést svoje pohádky na naši schůzku event. dodat do knihovny. Společně vybereme ty nejlepší pohádky (pokud se sejde více než čtyři příspěvky), které potom v rámci festivalu zazní!

Takže pohádkáři, číňte se!

Paní Zlata
Zákoutská mně
zaslala výstřižek
článku Emanuela
Mandlera z
Lidových novin z
počátku března
2001. Protože se
autor dotýká i
postavy jičínského
loupežníka
Rumcajse, rozhodl
jsem se tento článek
v Kobře uveřejnit
bez komentáře.
Nechť si každý
udělá svůj úsudek!

ÚHEL POHLEDU

Rumcajs a Krakonoš kazí mládež

Repríza Krkonošských pohádek ve večerníčku přišla všeobecně (od malých diváků až po televizního ředitele) velmi vhod. Má to své „mimoumlecké“ příčiny. Hlavní z nich je zvýraznění určitých prvků národní tradice. A nejsou

Emanuel Mandler

publicista

to prvky právě nejhodnotnější, i když jsme si na ně už zvykli. Jak by ne, bezostyšné plebejství, nenávisť nacionalismus a třídní pohled na společnost sahají hlu-

boko do předminulého století.

V tomto duchu proti sobě stojí v Krkonošských pohádkách dva světy. První, představovaný Anče a Kubou, je prosycen láskou, pozitivním vztahem k základním lidským hodnotám a zdravou českou lidovostí. Druhý, Trautenbergův, je vrchnostensky nadutý, podezíravý, plný zlotřilých plánů, svědčících o jeho zavrženíhodném charakteru.

Pokračování na straně 10

Dokončení ze strany 1

On je ten Trautenberg germánsky hrubý (typický Sudefák?) a nás Čechy by jen okřikoval a vykořisťoval, jak o tom svědčí jeho vztah k slovansky jemnému páru Anče a Kuba. Fabulačně jsou, pravda, tyto večerníčky chudé, ale to nevadí, vše vynahradí Krakonoš, reprezentující nadpřirozenou spravedlnost.

Tak to jsou tedy prameny našeho vlastenectví. Tento národ vyrůstal z chalupečnických kofenů a na tom není nic špatného. Naši plebejští předkové dokázali v onom předminulém století v mnoha důležitých oborech (živnosti, řemeslo, kultura) dosáhnout slušné úrovně. Po všech peripetích dějin doháníme v současnosti Evropu, i když horko těžko. Pohřbichu si přitom velmi ceníme prvků plebejského nacionalismu, které přešly z 19. do 20. století.

V Krkonošských pohádkách to je jako na dlani: slovanská demokratičnost (nejsou snad Anče a Kuba rodilí demokraté?) obsáhla vše dobré na světě jako protiklad germánské autoritativní zpučnosti (Trautenberg).

V dohánění Evropy nepochybně sehraje osvětovou úlohu rov-

něž veřejnoprávní televize. Ostatně nepůsobila snad televize za normalizace nadmíru výchovně, a to v duchu režimu? Tehdy také vznikly Krkonošské pohádky, ale ještě před nimi roztomilý Rumcajs, který je z téhož těsta, vychází z téže tradice a rozvíjí ji.

Rumcajs byl navíc svou lidovou lupičskou ušlechtilostí součástí tehdejší teorie všeobecného rozkrádání (která se uplatnila nejen v sedmdesátých a osmdesátých letech, ale

Úhel pohledu

zejména v desetiletí po listopadu). Kradl hezky po česku, mravně, a stál v pistolnické opozici proti jičínské cizácké vrchnosti. Celá generace byla vychovávána Rumcajsem; jejich děti se dnes v Krkonošských pohádkách Kochají touž ideologií: třídní a nacionální nenávisť a českou dobrořivou výlučností.

Tyto „pohádky“ velkou výchovnou úlohu nesehrají. Nejlepší by proto bylo, kdyby se spolu s dalšími škodlivými pořady odebraly do archivu České televize. Tam může odpočívat nejen major Zeman, ale také Rumcajs a Trautenberg.

Ze nejde o potlačování kulturních hodnot, to snad ani není třeba dodávat.

Emanuel Mandler

POKUŠENÍ (ukázka z delší povídky)

Dana Beranová

Na silnici před jejím domem zastavila černá porche. Nablýskané auto vypadalo před jejich zrezivělou bránou trochu nepatřičně. Ona ale měla pocit, že už jí nic nepřekvapí. Před týdnem na stejném místě zastavilo auto s nápisem TELEVIZE. Dva muži, kteří autem přijeli, jí po vzájemném představení nabídli celkem slušný obnos, když jim pro natáčení půjčí zahradu. Udivilo ji, že si vybrali právě její domek. Vysvětlili jí, že dům ve vesnici blízko hlavního města, kde měli původně natáčet, před týdnem vyhořel, a tak teď shání rychle něco jiného. Pan Kafka, Pražák, který přijížděl každou sobotu na svou chatu v jejich vesnici, prý pracuje u filmu a jejich domek jim doporučil. Už proto, že mají koně a oni mají natáčet právě scénu s koňmi. Pokud jim jednoho půjčí, nebudou muset vozit z Prahy svého a tím se sníží náklady.

Koně se jí moc půjčovat nechtělo, ale když jí vysvětlili, že herec na koni jen dojede několik metrů krokem a další dvě scény že už nejezdí, jen koně čistí a hladí, souhlasila.

Překvapená ale nakonec přeci jen byla. Z auta vystoupil ON. Ještě včera ho obdivovala na televizní obrazovce a teď stojí u její branky. Vysoký, štíhlý v tmavých kalhotách a tmavě šedém tříčtvrťáku.

Představila si ho v bílé uniformě, ve které ho vídala každý čtvrtek na obrazovce. Vždy, když ho hlasitě obdivovala, manžel jí jen lehce štípl. Věděl, že obdiv k televizní hvězdě nemůže ovlivnit jejich manželství.

Přestože vždy opovrhovala fanynkami omdlévajícími při pohledu na svůj idol, cítila, jak se jí točí hlava. Nesmí poznat, jak moc se jí líbí, rozhodla se, když vykročila k brance.

Přejížděl jí pohledem od hlavy k patě. Měl ve zvyku hodnotit ženy, které potkával. Její vlasy by potřebovaly kvalitnější sestřih a pleť trochu make upu. Postava zahalená v silném vaťáku se mu zdála trochu neforemná.

Nevadí, alespoň ho nebude rozptylovat. Byl si jistý, že až ho pozná, rozplyne se štěstím a splní mu všechna přání.

Pozdravil. Ona mu odpověděla a oba mlčeli. On čekal, kdy začne jásat a ujišťovat se, že je to opravdu on, ona čekala, až se představí a řekne, co chce. Když viděl, že si ho jen prohlíží, trochu znervózněl.

Možná si všimla těch šedin na skráních, nebo těch drobných vrásek u očí. Přestože byla zvědavá, co chce, nezeptala se a jen si ho dál prohlížela. Zvlněně tmavé vlasy měl sčesané z čela stejně jako v jejím oblíbeném seriálu. Nejvíc ji zaujaly jeho oči. Byly tmavě modré, což jí do teď kvůli černobílé televizi zůstalo utajeno. Ani teď ale jeho oči moc neviděla, protože je měl trochu přivřeně, takže mu je stínily husté tmavé řasy. Potlačila chuť zařvat, že se jí to zdá.

„Co si přejete?“

Snažila se mluvit odměřeným tónem.

Nepoznala mě. Blesklo mu hlavou. Představil se a znovu se odmlčel.

Zdál se jí vyšší než na obrazovce ... a tak hezký. Ještě ke všemu naklonil hlavu k jedné straně, jak to často dělal i ve filmu a stále se na ní díval přes řasy. Cítila, jak se jí zrychlil tep. Nesmím se nechat zblbnout. Ruku v kapse sevřela v pěst. Rozhodla se, že vytrvá.

„Pokud jdete za manželem, tak máte smůlu. Je na školení.“ Otáčela se k odchodu.

„Ne, ne.“ To je zbytečné. Nepoznala ho. Možná v téhle díře ani nemají televizi.

„Počkejte. Já jsem herec. Budu hrát v tom filmu, co se bude natáčet tady u vás. Potřebuji s vámi o něčem mluvit.“

„Aha. Tak pojdte dál.“ Otevřela branku a dala příkaz mohutnému leonbergrovi. Zůstal sedět, ale díval se na návštěvníka dost nevraživě. Zamířila k domu, ale na poslední chvíli jakoby si to rozmyslela a odbočila dozadu na zahradu k jednoduchému posezení. Židle z umělé hmoty byly mokré. Poprosila ho, aby chvíli počkal a odběhla. Přinesla dvě tlusté deky a na každou židli hodila jednu.

Tihle mladí si s ničím nedělají hlavu. K sakru, od kdy se mu dvacítká zdá mladá?

„Sedněte si,“ vybídla ho a sama si sedla. Nezdálo se mu nejvhodnější sedět v říjnu venku, ale asi měla důvod, proč ho nepozvala domů. Chtěl jí nabídnout tykání, ale včas se zarazil. Často se dopouštěl tohoto fau paux a nabízel ženám tykání dřív. Ještě žádá mu to nevyčtla. Všechny se cítily potěšeny. U téhle by ale narazil. Opřel se pohodlně v židli a přehodil nohu přes nohu. Vypadal elegantně. Upřeně se na ni podíval.

„Budou hrát hlavní roli ve filmu, k jehož natáčení jste nám slíbila půjčit dům a pozemky.“

Přikývla. Ten člověk, co to s ní před týdnem dojednával, se nezmínil, že hlavní roli hraje právě on. Měl jí to říct. Mohla se na to připravit. Teď na něj tupě civí a není schopná promluvit.

„V jedné scéně se mám objevit na koni, na vašem koni,“ dodal. „A to je ten důvod, proč jsem přišel. Dlouho jsem nejezdil, a tak bych si rád zkusil jízdu jaksi nanečisto.“ Chtěl jí říct i o svém pádu, ale včas se zarazil. Nestál o to, aby se to dostalo do novin.

„Můžete se dát přeci zastoupit.“

„Ano, ale ...“

„To by utrpěla vaše mužská ješitnost,“ skočila mu do řeči.

Krucí ti mladí jsou ale drzí. Znovu ji zařadil do jiné generace. Asi už vážně stárne.

„Víte, není jednoduché hrát idoly. Být dokonalý na plátně i před štábem.“ Zarazil se. Proč jí to říká ? Nemá přeci ve zvyku odkrývat své city.

Usmála se na něj. Najednou se jí zdál lidštější, bližší.

„Klidně přijďte. Zítra ve čtyři. Jestli se Vám to hodí.“

Zase naklonil hlavu k jedné straně. Vypadá vážně skvěle.

„Díky,“ řekl tiše a zvedl se k odchodu. Když odešel, běžela ke koním. Musela to někomu říct. A u nich si byla jistá, že to manželovi nepoví.

Když dorazil do chaty, ještě se tam tančilo.

„Nějak brzy ses vrátil,“ zavolal na něho od stolu jeden z kameramanů.

„Dala ti košem ?“ Přidal se druhý. Ignoroval je. Zamířil k sedícím herečkám a jednu z nich vytáhl na parket. Celá šťastná se k němu tiskla. Potřeboval si spravit náladu. Po několika tancích ji odvedl po schodech do jedné z ložnic.

P.S. Pokud se dozvíte o nějaké soutěži, možnosti publikování nebo jiné akci, která by mohla ostatní literáty zajímat, informujte mě a prostřednictvím Kobry i další členy. Přivítám i další literární práce, názory na kulturu i v širším slova smyslu a třeba i na Kobru samotnou.

KOBRA

Kulturní občasník regionálních autorů

Vydává Literární spolek při Městské knihovně v Jičíně

Připravil : Václav Franc, K Hájků 1724, 509 01 Nová Paka

Ročník 2.

Číslo 4.

Duben 2001.